

нормативних документів, які були використані під час перевірки; дату та місце складання висновку.

Аналітична частина висвітлює сам хід перевірки, зміст виконаної роботи. В цій частині має бути детально описано: що було об'єктом перевірки, які інформаційні джерела досліджувалися, які методичні прийоми і процедури аудиту при цьому було застосовано, які докази зібрано, які виявлено помилки, порушення та недоліки, що характеризують проведення відповідних фінансових операцій. Необхідно також викласти причини, що створили умови для здійснення порушень, та надати свої пропозиції про прийняття заходів щодо їх усунення.

У заключній частині на підставі проведених робіт має бути чітко сформульовано висновок внутрішнього аудитора про перевірені ним об'єкти аудиту.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Момот К. В., магістр, Харківський національний економічний університет імені С.Кузнеця

Питання забезпечення фінансово-економічної безпеки вітчизняних підприємств, які функціонують в умовах нестабільності, є досить актуальними на сучасному етапі розвитку нашої економіки. Останнім часом все частіше стають випадки недобросовісної конкуренції, рейдерських атак, промислового шпіонажу, фіктивного підприємництва, які є загрозою нормальному функціонуванню і розвитку підприємств. Фінансово-економічна безпека залежить від безлічі факторів, що виникають як всередині підприємства, так і за його межами. Невід'ємною складовою успішної діяльності та стабільного економічного розвитку українських підприємств є належний рівень фінансово-економічної безпеки.

Питання, що присвячені фінансово-економічній безпеці підприємств досліджували у свої працях О.Дубинська, Н.Бондарчук, М.Гуменчук, В.Дмитренко, О.Кубай, О.Заставнюк, А.Педько, Т.Белялов, І.Корінь, А.Ковальчук та інші.

Метою даної роботи є узагальнення теоретичних положень щодо сутності фінансово-економічної безпеки, її складових та напрямків забезпечення.

Враховуючи наукові здобутки у сфері фінансово-економічної безпеки, слід констатувати, що поняття «фінансово-економічна безпека підприємства» є складним і комплексним та не набуло єдиного підходу щодо його визначення.

Дубинська О.С. визначає фінансову економічну-безпеку підприємства як динамічний стан підприємства, який характеризується здатністю протистояти можливим зовнішнім і внутрішнім загрозам щодо його господарської і фінансової діяльності за рахунок реалізації комплексу організаційних та управлінських заходів для забезпечення безперебійного та беззбиткового функціонування в умовах дестабілізуючого впливу навколишнього середовища [1, с. 115].

На думку Бондарчук Н.В. та Гуменчук М. фінансово-економічна безпека - це такий фінансово-економічний стан підприємства, який сприяє забезпеченню захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища і створенню необхідних фінансово-економічних умов для безперервної успішної діяльності та сталого розвитку підприємства [2].

Дмитренко В.І. стверджує, що фінансово-економічна безпека підприємства є складною системою, яка поєднує внутрішні компоненти, спрямовані на ефективне використання ресурсів за будь-яким напрямом [3, с. 74].

Розрізняють такі критерії визначення фінансово-економічної безпеки підприємства: функціональний, статичний і ресурсний.

Отже, аналіз окремих визначень щодо сутності фінансово-економічної безпеки показав, що в наведених формулюваннях спільним є трактування фінансової безпеки як такого фінансового стану підприємства, який характеризується стійкістю до внутрішніх та зовнішніх загроз та передбачає найбільш ефективне використання наявних фінансових ресурсів підприємства.

Фінансово-економічна безпека підприємства залежить передусім від наявності правової системи його захисту та ефективного механізму забезпечення її реалізації. Важливим фактором безпеки підприємства є методи економічного регулювання з боку держави, і в першу чергу - податкова політика та податкова система. Основна умова безпеки підприємства - стабільність податкової політики.

Головна мета забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства полягає в тому, щоб гарантувати його стабільне та максимально ефективне функціонування зараз і високий потенціал розвитку в майбутньому [4, с. 70].

Основними цілями фінансово-економічної безпеки на підприємстві є такі:

- забезпечення високої фінансової ефективності роботи підприємства;
- підтримка фінансової стійкості та незалежності підприємства;
- досягнення високої конкурентоспроможності;
- забезпечення високої ліквідності активів;
- підтримка належного рівня ділової активності;
- забезпечення захисту інформаційного поля і комерційної таємниці;
- ефективна організація безпеки капіталу та майна підприємства, а також його комерційних інтересів.

Нагальним є обґрунтування заходів забезпечення належного рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.

Фінансово-економічна безпека відіграє значну роль у функціонуванні

будь-якого підприємства, особливо в нестійких умовах їх функціонування, яка виражається у проведенні наступних заходів:

- виконання цілей і досягнення поставлених завдань підприємства;
- доступ до економічних ресурсів і ринків;
- забезпечення достатнього рівня ефективності фінансово-економічної діяльності;
- створення передумов до стійкого розвитку;
- захищеність від зовнішніх та внутрішніх загроз та небезпек [5, с.296].

Вагоме місце в процесі підвищення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства посідають економічні заходи, метою яких є покриття збитків та усунення причин їхнього виникнення, відновлення (збереження) ліквідності та платоспроможності, скорочення суми заборгованості, поліпшення структури оборотних коштів тощо.

Діяльність із формування надійної системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві може передбачати застосування таких економічних заходів:

- оптимізацію прямих та непрямих витрат діяльності;
- впровадження кошторисного фінансування та централізація коштів;
- економію ресурсів;
- зменшення дебіторської заборгованості;
- вдосконалення системи взаєморозрахунків;
- покращення системи стимулювання праці;
- покращення ціноутворення;
- оптимізацію джерел фінансування діяльності та розвитку підприємства [6, с.237].

Оскільки фінансово-економічна безпека є важливою складовою діяльності підприємства, то її система, механізм та забезпечення мають відповідати сучасним тенденціям розвитку та уміти адаптуватися до них.

Вибір напрямків підвищення рівня потенціалу економічної безпеки підприємств, відповідних стратегічних орієнтирів диференційованого зростання і достатнього рівня зони економічної безпеки, є найважливішим завданням кожного підприємства

На рівень фінансово-економічної безпеки впливають низка внутрішніх та зовнішніх факторів. До зовнішніх факторів належить економічна політика держави, нормативно-правове забезпечення, кон'юнктура ринку, стратегія розвитку держави, податкові та відсоткові ставки, інвестиційна активність, споживчий ринок, розвиток цифрового середовища та інші. Основними внутрішніми чинниками є виробництво та його технологія, інновації, потенціал персоналу та управління, інвестиційна активність тощо [7, с.153].

Таким чином, фінансово-економічна безпека є важливою частиною діяльності будь-якого підприємства незалежно від видів економічної діяльності, що значно впливає на їх рівень. Вона захищає діяльність підприємства від внутрішніх та зовнішніх загроз, здійснює контроль за ресурсами підприємства, протидіє існуючим та майбутнім небезпекам, які завдають шкоди діяльності підприємства. Вона має бути зосередженою на швидку зміну економічного

середовища та бути спроможною вчасно реагувати на такі зміни. Формування надійної системи фінансово-економічної безпеки підприємства забезпечує його стабільне функціонування і створює умови для зростання його економічного потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Дубинська О.С. Визначення рівня фінансово-економічної безпеки на підставі аналізу фінансової звітності підприємства / О.С.Дубинська // Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. – Випуск 5. – 2021. – С. 112-122
2. Бондарчук Н. В., Гуменчук М. Сутність фінансово-економічної безпеки підприємства та необхідність її забезпечення / Н. В. Бондарчук, М.Гуменчук // Ефективна економіка. – 2016 – № 11 - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_11_10
3. Дмитренко В.І. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств будівельної галузі: теоретичний та практичний аспект / В.І.Дмитренко // Підприємництво та інновації. – 2020. - №11-1. – С.74-79.
4. Кубай О. Г., Заставнюк О. А. Удосконалення фінансово-економічної безпеки в системі антикризового управління аграрного підприємства/ О. Г. Кубай, О. А. Заставнюк// Агросвіт. - 2022. - № 4. - С. 68–78
5. Бондарчук Н. В., А. С. Педько Фінансово-економічна безпека як запорука розвитку малого підприємства / Н. В. Бондарчук, А. С. Педько // Молодий вчений. – 2018 – № 10 (1) – С. 296–299.
6. Беялов Т.Е., Корінь І. В. Фінансово-економічна безпека підприємства та напрями її підвищення/ Т.Е. Беялов, І. В. Корінь// Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Вип. 2 (07).- 2017. С. 235—238.
7. Ковальчук А.М. Фінансово-економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища/ А.М. Ковальчук// Економічний вісник Дніпровської політехніки. – 2020. - №3(71). – С. 152-159

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ

Момот Т. В., д-р екон. наук, Говоруха К. В., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

В останні місяці наша країна працює над тим аби залучати якомога більшу кількість іноземних інвестицій в національну економіку. Залучення іноземного капіталу допоможе відбудувувати державу після закінчення війни, адже без іноземних інвестицій це буде надзвичайно складно. Для того щоб отримати стабільний та системний потік інвестицій необхідно забезпечити безпеку цих інвестицій. Одним зі струмуючих факторів для іноземних інвесторів є значний рівень корупції в Україні у різних сферах. Також запобігання та протидія корупції є досить актуальною темою для України підчас інтеграції до Євросоюзу та важливість наближення антикорупційного законодавства до Європейських стандартів. Таким чином, однією із основних проблем залучення іноземних